

Motion till riksdagen 2020/21:3407

av **Jakob Forssmed m.fl. (KD)**

Förbättringar av investeringssparkonto

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att återkomma med ändringar i lagen (2011:1268) om investeringssparkonto som möjliggör att befintliga aktier i ett erbjudande om emission eller notering hanteras på samma sätt som nyemitterade aktier och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Investeringssparkonto (ISK) infördes i januari 2012 och har sedan dess vuxit snabbt till att bli den vanligaste kontotypen för aktivt aktie- och fondsparande. Inom vissa banker väljer omkring 6 av 10 nya kunder att öppna ett ISK-konto och det finns idag 2,4 miljoner ISK-innehavare.

Sparformen kom till för att underlätta för vanliga privata sparare att placera sina pengar: kontot kommer helt utan avgifter, ingen vinstskatt (utan schablonskatt på hela insättningen) vilket ökar rörligheten och spararna kan flytta sina innehav smidigt mellan banker inom olika ISK.

De senaste åren har det dock uppmärksammats att lagstiftningen är tvetydig när det gäller vissa aktietransaktioner, vilket gjort att banker tolkat lagstiftningen olika – och därmed inte behandlat alla sparare lika.

Problemet uppstår när noterade bolag ska göra emission med både nyemitterade och befintliga aktier, eller när bolag ska noteras och där både nyemitterade och befintliga aktier är en del av prospektet. Upplägget är vanligt då nuvarande huvudägare ofta deltar genom att sälja, eller dela ut, en del av sitt ägande. Sådana befintliga aktier nämns dock inte i lagstiftningen som giltiga tillgångar att överföra till ett ISK. I nutida fall har bankerna gjort olika tolkningar av lagstiftningen vilket fått till följd att sparare hos några banker blivit nekade möjligheten att teckna sig för emissionen eller noteringen, medan andra banker godkänt erbjudandet för samma typ av upplägg. Enligt banken Nordnet har ISK-spararna gått miste om var femte notering senaste året.

Givet tvetydigheten i lagstiftningen gjorde Skatteverket i somras ett förtydligande. Där tydliggör de att befintliga aktier inte får föras in på ett ISK-kontot. För att ta del av ett sådant erbjudande måste banken se till att tillgången förs över till ett annat värdepapperskonto. Därefter kan tillgången avyttras och beskattas, för att sedan överföras till ISK. Detta innebär dels ett mycket påtagligt administrativt krångel, dels en potentiell dubbelbeskattning av aktierna. Och givet bankernas hantering - en olikhet inför lagen.

Det är svårt att se skälen till varför lagstiftningen gjort skillnad på dessa tillgångar. Rent tekniskt finns ingen skillnad mellan nyemitterade och befintliga aktier, de får dessutom samma ISIN-nummer.

Bankerna har därmed ingen möjlighet att skilja dem åt. Men regelverket förutsätter att det görs en skillnad, vilket regleras i §13 punkt 3 i lagen om investeringssparkonto (2011:1268).

Anledningen till att vissa banker är extra försiktiga i hanteringen är att det är kontohavaren – inte banken – som drabbas, genom att spararens konto riskerar att upphöra som investeringssparkonto om lagen 2011:1268 inte följs.

Kristdemokraterna menar att tvetydigheten är olycklig och att detta i slutändan endast drabbar sparare som inte kan ta del av de noteringar och emissioner som de borde ha rätt till. Vad vi kan se finns heller ingen nedsida med att hantera båda aktietyperna lika.

Vi menar därför att regeringen bör återkomma med ett förslag till ändring i Lagen om investeringssparkonto (2011:1268), där det förtydligas i 13 § att befintliga aktier i ett prospekt gällande emissioner och noteringar av aktier i ett bolag ska hanteras på samma sätt som nyemitterade aktier.

Jakob Forssmed (KD)

Sofia Damm (KD)

Hampus Hagman (KD)

Hans Eklind (KD)

Désirée Pethrus (KD)